

ლიტერატურის მატება

საქართველო

ლიტერატურული საქართველო * LITERATURULI SAQARTVELO * ЛИТЕРАТУРУЛИ САКАРТВЕЛО

15 აპრილი 2022 წ. № 7 (4042) გამოცემის 91-ე ფაზი ვასი 1 ლარი

დიმიტრი შველიძე

ეს ერთი ხანა, მას შემდეგ, რაც უკრაინისათვის ომი დაიწყო, ქართველ საზოგადოებაში გაჩნდა მორიგი მოლოდინი – რომ როცა ეს ომი დასრულდება, რუსეთი აუცილებლად „მოიცლის“ საქართველოსათვის და მასთან ურთიერთობის გარკვევას მოინდომებს.

თანაც, იმასაც აღარ აქვს მნიშვნელობა – გაიმარჯვებს თუ დამარცხდება. ის ორივე შემთხვევაში შემოტრილდება საქართველოსაკენ. ჩვენ მხოლოდ იმაზე უნდა გიმარჩიოთ – რას მოგვთხოვს და მარცხებული ან გამარჯვებული რუსეთი.

მაგრამ სანამ რუსეთის მოთხოვნებზე გადავიდოდეთ, გასარკვევი ქართველი საზოგადოების, მოსახლეობის აზრი, პოზიცია, განწყობა და ორიენტაცია, მისი პასუხი რუსული მხარის მოთხოვნებზე. მისი პასუხი რუსეთისგან მომდინარე გამოწვევებზე, რომელზე დაყრდნობითაც, წესით და რიგით, უნდა უპასუხოს ხელისუფლებამ.

ასეთი ერთობლივი, საერთო პასუხი ქართველ საზოგადოებას არ გააჩნია, არა აქვს. არა აქვს მარტივი მიზეზის გამო – ის არის ერთობლივი. ის არის ერთობლივი საზოგადოების შემთხვევაში შემოტრილდება. კავშირის გამოცდილებიდან გამომდინარე, ერთ-ერთი პირები, რასაც რუსეთი მოითხოვს ჩვენგან, იქნება ალბათ საქართველოს ნეიტრალიტეტი. საქართველოს მოსთხოვები, რომ მან უარი თქვას ნატო-ზე, უარი თქვას სამხედრო ბაზების განლაგების იდეაზე. ეს ნორმა არა მარტო იდეა და ორიენტაცია, არამედ კონსტიტუციური ვალდებულებაა. საქართველოს კონსტიტუციის მეთვარეტე „გარდამავალ დებულებები“ მუხლი 78 გვეუძნება: „კონსტიტუციურა თრგანოებია თავიანთი უფლებამისილების ფარგლებში მიიღონ ყველა ზომა ევროპის კავშირსა და ჩრდილო-ატლანტიკური თუ არა ნეიტრალიტეტი მისთვის ნითელი ხაზი.

► დასასრული. გვ-12 გვ.

Слава Україні! Героям слава! Світ გаდвлє ნіотеєлі ხაზі?

– დამოუკიდებლობა, სუვერენიტეტი, მთლიანობა და ა. შ.

არსებობს არა ერთიანი, ეგზისტენციურ კითხვებზე პასუხის გამცემი ქართული საზოგადოება, არამედ რამდენიმე დიდ ეროვნულ ჯგუფი დაყყოფილ-დაქსაქსული და ურთიერთდაპირისპირებული კონფინანციული საზოგადოება. ერთი ჯგუფი, პირობითად ვუწოდოთ – „ა ჯგუფი“ – პრომდილოურია, მეორე „ბ ჯგუფი“ – პროდასავლური, ხოლო მესამე „გ ჯგუფი“ მდუმარეა, შემგუებლურია, გამოუცნობია, ორივეს თანაბრად მომტემედია – ცუდისაც და კარგისაც, პოტენციურად შემცველია – იმედისაც და უიმედობისაც.

თუ გაჩნდა რაიმე ნითელი ხაზი, რომელზედაც საჭირო იქნება საერთო-ეროვნული პასუხი, აღმოჩნდება, რომ ასეთი ნითელი ხაზი არ არსებობს, არ იქნება. იქნება ნითელი ხაზი, რომელიმე ერთი ეროვნულ ჯგუფისთვის, რაც ასეთივე სულაც არ იქნება – მეორე ეროვნული ჯგუფისთვის.

ახლა დროა, დავაკონკრეტოთ. უკრაინის გამოცდილებიდან გამომდინარე, ერთ-ერთი პირები, რასაც რუსეთი მოითხოვს ჩვენგან, იქნება ალბათ საქართველოს ნეიტრალიტეტი. საქართველოს მოსთხოვები, რომ მან უარი თქვას ნატო-ზე, უარი თქვას სამხედრო ბაზების განლაგების იდეაზე. ეს ნორმა არა მარტო იდეა და ორიენტაცია, არამედ კონსტიტუციური ვალდებულებაა. საქართველოს კონსტიტუციის მეთვარეტე „გარდამავალ დებულებები“ მუხლი 78 გვეუძნება: „კონსტიტუციურა თრგანოებია თავიანთი უფლებამისილების ფარგლებში მიიღონ ყველა ზომა ევროპის კავშირსა და ჩრდილო-ატლანტიკური თუ არა ნეიტრალიტეტი მისთვის ნითელი ხაზი.

► დასასრული. გვ-12 გვ.

ვალერი ასათიანი

ანთირური კულტურა
ბიზანტია
და
საერთო ვალი

დიდი ნიკო დიდოს თეატრი

ჰელადოს – ჩვენთვის ეს მარტო ნოდარ დუმბაძის გმირების ცრემლიანი თავგადასავალი არ არის. ეს არის დრო და ზნეობანი, საუკუნეები, ათასნელებულები, ურთიერთობები, ტრადიციები, ხასიათები, ცხოვრების გაკვეთილები, ბედი და ბედისწერა.

ამირანისა და პრომეტეს მითები, არგონავტები, მედეა, აიეტი, ტროას ომი, „ელინთა ზღაპრობანი“, სიბილა ნინასარმეტყველი და მთელი ბიზანტიური სინამდვილე დასაციისიდან დასასრულამდე, – ჩვენ თვალწინ, ჩვენთან, ჩვენს მეზობლობაში.

მითოლოგიურ-ისტორიული წარსული, მეხსიერების მითები, არგონავტები, მედეა, აიეტი, ტროას ომი, „ელინთა ზღაპრობანი“, სიბილა ნინასარმეტყველი და მთელი ბიზანტიური სინამდვილე დასაციისიდან დასასრულამდე, – ჩვენ თვალწინ, ჩვენთან, ჩვენს მეზობლობაში.

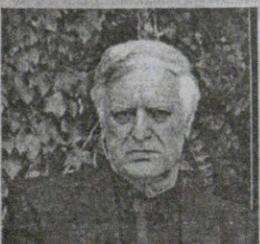
„ბერძნულ სამყაროსთან საქართველოს ოდინდელი და თანამედროვე კონტაქტების შესავალასა და განმტკიცებაში საულიად განსაკუთრებული გრიგოლ ნერეთლისა და სიმონ ყაუნისიშვილის მიერ შექმნილი მეცნიერებული სკოლის დამსახურება, რომელმაც რისმაგ გორდეზიანის ძალისხმევითა და Alma Mater-ის ბიბლიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორის, რომ მეტრეველის მხარდაჭერით, 1997 წლს დაფუძნებული კლასიკურ ფილოლოგის, ბიზანტიისტიკის სახით დიდი საერთაშორისო აღიარება ჰქონდა. – წიგნის ანთირური კულტურა, ბიზანტია და საქართველო“.

დიდი წიგნი ქართულ გრეცისტიკაში – „ანტიკური კულტურა, ბიზანტია და საქართველო“.

ავტორი – ვალერიანასთიანი კულტუროლოგიური კვლევები, ფაქტოლოგია, ტესტები – კვალიფიციურობისა და სანდობლის გარანტით

ინტერვიუ

ენერგეტიკის აღმართვის მინისტრი

რაულ ჩილაჩავა

დეპუტატის აღმართვის მინისტრი

ნათალია არავალაძე

მარიამ გელაშვილის მინისტრი

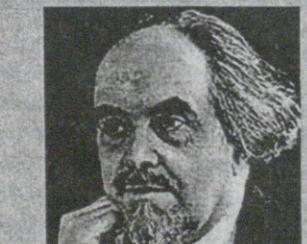
მარიამ გელაშვილი

დამართვის მინისტრი

ვაარა ნაცვლიშვილი

რუსული კომუნიკაციის მინისტრი

დიმიტრი ბერიძე

► აირელი გვარილიან

პირადად მე მგონია, რომ – არა. „გ“ ჯგუფი შეეცება ამ მოთხოვნას ან უკიდურეს შემთხვევაში – დამილს არჩევს, ტრადიციისამებრ – გაყუჩდება.

კარგი, მაგრამ ჩვენ ხომ ვიცით, რომ რუსეთი ამით არ დაქმაყოფილდება. თუ გაიმარჯვება, ხომ ცხადა, არ გაჩერდება და თუ დამარცხდება – საქართველოს საბოლოო დაკარგვა მისთვის კიდევ უფრო მნვავე ეგზისტენციურ საკითხად გადაიცევა.

შემდგომი მისი მოთხოვნა ის იქნება, რისაც ჩვენ ყველაზე მეტად შეიძლება გვეშინოდეს. ესაა დასავლეთიან ურთიერთობის სერიოზული შეზღუდვა ანუ შეზღუდული ურთიერთობები, ან, ისეთი როგორიც ყაზახეთს ან თურქეთს აქვთ. ამის აღარების შემთხვევაში, მან შესაძლოა, თავისებური „ჯილდოუ“ შემოგვთავაზოს – „დამოუკიდებელი“ აფხაზეთი და ასევე „დამოუკიდებელი სამხრეთ ოსეთი“ – საქართველოს კონფედერაციულ რესპუბლიკის. ცხადა, ამგვარი კონფედერაცია ორივე განდგომილი რეგიონის „დამოუკიდებლობის“ ცნობას გულისხმობს, საქართველოს მხრიდან. ამ შემთხვევაში როგორი იქნება ქართველი ხალხის პასუხი, ერთიანი თუ დაქასესულ-ურთიერთდაპირისამრებული.

ახლა როგორდა მოიქცევა ჩვენი საზოგადოება, ზემოგნისალულ კონფედერაციის შემოთავაზების შემთხვევაში, რომელიც ცხადა, გულისხმობს რუსეთის გავლენის სფეროში საქართველოს დაბრუნებასაც.

„გ“ ჯგუფი ამ მოთხოვნას თუ შემოთავაზება-გამოწვევასაც დასთანიშნდება. მას არ უნდა, მისთვის მოუღებელია ყველაფერი „გე“ თავისუფლება, პარადი, ქორნინება, ლიბერალისტობა და მისთვის ეს ყველაფერი არის დღევანდელი დასავლეთი მისათვის. მხოლოდ ეს? არა, მისთვის ყველაფერი დასავლური მოუღებელია – სამართალი, დემოკრატიული ინსტიტუტები, რეფორმები. მისთვის მოუღებელია დასავლური მზაობა სიახლისათვის, განეთარება, რომელიც მოითხოვს შრომის, დისკიპლინას, ცოდნაზე ორიენტირებულ ცხოვრებას.

„გ“ ჯგუფი ზანტი, „ქართული“ ყოფის ნესი ურჩევნია ყველაფერს, თათქარიძება, ნახევრადშრომა, უსაქმერობაზეც არ იტყვის უარს, არავითარი სიახლე – მისი ცხოვრების ნესი ხომ ტრადიციების მიერ უკეთ განერილია, პუნქტობრივად ჩამოყალიბებული. ეს ყველაფერი იქ იყო, „საბჭოურ-რუსულ“ მშიალერულ გარემოში, სადაც ერთ უფრო კონაკით შეიძლებოდა მისისტრობისთვისაც გამოგვერა ხელი.

ამიტომ „გ“ ჯგუფი დასთანმდებარება ამ შემოთავაზებასაც და დიდ წყალმბადაც მიიჩნევს მას. პირიქით, მაგალითისთვის, რომელიდაც ისტორია-

ში გათვითცნობიერებულს, გიორგი ბრწყინვალის ნამოქმედარიც მოაგონდება – ხომ გააერთიანა საქართველო მეფემ, მონღლებისავე გამოყენებით. თუმცა, „გათვითცნობიერებულს“ ის კი დაავინაუდება, რომ იმავე გიორგი ბრწყინვალები ფეხი ამოუკეთა მონღლებს საქართველოდან.

„გ“ ჯგუფის გონებრივ სალაროში დიდი და დამაჯვრებელი არგუმენტიც გაჩნდება – საქართველოს გაერთიანება განა უმაღლესი სიკეთე არ არის? ვინც გაერთიანებას შეენინაამდეგება – მოდალატეა, ეროვნული ინტერესების გამყიდველია. მიუხედავდ ამისა, „გ“ ეროვნული ჯგუფი ამ მოთხოვნას კვლავ არ შეურიგდება, პროტესტს განაცხადებს, მიტინგებს და მანიფესტაციებს მოაწყობს, ლამეტებს გაათვევს, კარვებს დადგამს, ტელევიზიონს აიკლებს, მავრამ რა გინდა რომ ქნა – არაუკრი გამოვა.

არ გამოვა მისი გამო, რომ მესამე „გ“ ჯგუფი ანუ პრატიკულად „ქართველი საზოგადოება“ უკვე, ემსახუავი უწყის, რას ფიქრობს, აქვს პროტესტი რამეს მიმართ თუ საბოლოოდ დადამბლავდა და წყარად, უფროთველად ყოფნა ყველაფერის ურჩევნია. ამ წყარა ყოფა-ყოფნაში მას საშუალება ეძლევა, ახლა უკვე ის ჩაიტირდეს ლრმად და დასკვნაც კი გაკეთოს – მართლაც, განა გაერთიანება არა სჯობს? რუსეთს მანც ვერ მოვერევით, ჩვენი მშევლელი კი მაინც არავინაა, სტილტენბერგის ცარიელი დაპირებები რისი მომტანია და სხვა მსგავსი დამამშეიდებელი აპები, რომელიც შემანუხებულ სინდისის ქენჯნას მაღამოსავით შევლის, შევას ჰგვრის.

მოელედ, „გ“ ეროვნული ჯგუფი ანუ „ქართველი საზოგადოება“, დასკვინისამებრ – „ჩათრევას ჩაყოლა სხვობსო“, ისევ ხმას არ ამოიღებს, ისევ სმა-ჭამაში გაიქარვებს ჯავრს, ისევ გაყუჩდება და გაჩუმდება, რაც, რა თქმა უნდა – დასტურის მიცემა იქნება და ამით ყველაფერიც დასრულდება. მოელედ, საქმე არის ცუდად, უფრო სწორად – ძალიან ცუდად. ამდენი საუბრის მიუხედავად, „ნითელი ხაზი“ საერთოდ დაიკარგა, ის ან საერთოდ არ არსებობს – როგორც საერთო-ქართული პასუხი, ან მე ვერ ვაპოვე.

პასუხია გასაცმი კითხვაზე – რა არის ქართველი საზოგადოებისთვის – ნითელი ხაზი, რუსეთის მოსალოდნელ კითხებზე.

არც ამ პასუხის იმედი შეიძლება გვეკონდეს, რადგან, ჩვენთვის საინტერესოს – „გ“ ეროვნული ჯგუფის პასუხია საჭირო და ის არ გასცემს მსაცავს კითხვებზე პასუხს. ამიტომ გამოსავალი ერთილა რჩება – ახალგაზრდობა. მას არ უთქვამს თავისი საბოლოო სიტყვა. ჯერ არ უთქვამს.

ის უცდის თავის „ნითელ ხაზს“.

გამოვიდა ლიტერატურულ ალმანახ „ხორნაბუზის“ მე-12 ნომერი!

„ხორნაბუზის“ პირველი ნომრის რუბრიკის „ალმანახის სტუმარი“. პირველი სტუმარი სწორედ ჩვენი მეუფე იყო.

ალმანახის მე-12 ნომერი კი ისნება საიუბილეო მილოცვებით და იუბილართა ლექსებით: ფარნარიანა – 85, ნუნუ ძამუკავილი – 70;

რუბრიკის „პოეზია“ პიოთეველი გაეცნობა: მარიამ ხუცურაულის, ნომადი ბართაიას, ნინეა სამხარაძის, მარიკა პარნასელის, ანა არაბულის, შოთა ვეკავას, მარიამ ტოხიშვილის და თორნივა კანდელაკის ლექსებს.

რუბრიკა „პროზა“ ნარმოგვიდვენს ნინა ტერიკოს, გიორგი პაპუაშვილის, ნინო ქადაგიძის და ანზორ სიორაშვილის მოთხოვებებს.

რუბრიკა „თარგამანი“ გვთავაზობს ვიტალიანო ბრანკატის მოთხოვების მაია ტურაბელიძის ულ თარგმანი იტალიურიდან.

რუბრიკის „პუბლიცისტიკა“ ნაიკითხავთ ნანცვეტს გვით ხორნაბუზის, „ჩემი სანუტრო-სამზეოს“ მეორე გამოიუქვენებელი ტომის ქვეთავიდან – მთიელთა ჭამადი – ხინკალი. ამავე რუბრიკაშია ნატა გარადას ნერილი: „ამბავი ბეჭი სოლომანაშვილისა, რომელიც „საბა“ სიაში მოხვდა, გაიმარჯვა და გადარჩა“.

რუბრიკა „ხელოვნება“ გვთავაზობს ნანა ჭელიძის ნიკინაძის ნერილს: „XXI საუკუნის პირველი თეოდუსის ხელოვნებით შეხვედრა“ და მარია პოპაშვილის ნერილს „ფერთა სამოთხე“, რომელიც გვაცნობს დედაქალაქში „ერთო მხატვრის“ – ნათელი იანქოშვილის მუზეუმში (რუსთაველის გამზირი 26) მოწყობილ ტრადიციულ საშემოდგომო გამოიუნდას.

რუბრიკა „ხსოვნა“ გვახსენებს 2022 წლის იანვარში გარდაცვლილი ცნობილი უურნალისტის, რედაქტორის და ლიტერატორის ეთერ ფაცეულის ლექსებს და შესანიშნავ მნერლის, ისტორიკოსის დეკონიცენტის თამაში ნატროშვილის ნერილს: „ვინ უურნუ უყვარდათ საქართველოში“.

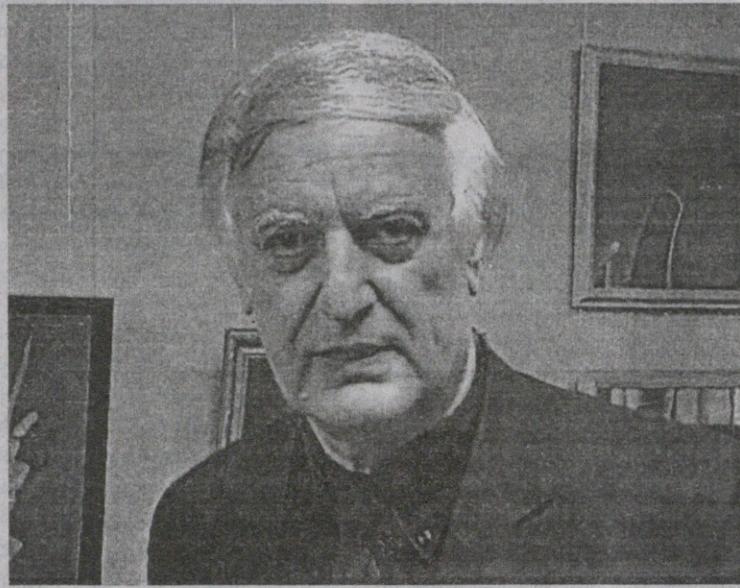
ფრენსის ბეიკონი: „ჩვენ ვართ ხოსტი და კოტენციური ბევრაბერი“

მეოცე საუკუნის ძლევამოსილი მხატვრის ურნების ბეიკონის (1909-1992) ესახებიცია სახელნოდებით „კაცი და მხეცი“ (Francis Bacon: Man and Beast) რუსეთ-უერაინის მისი დაწყებამდე ერთი თებით დაწყებამდე მაღალი გამომარინება... ბეიკონი ადამიანთა სხეულებს გამოსახულის როგორც ხორცისა და ძლიერის უნებას, ასახავს რა მათ ყვირილს, ცხოველურ ყმუილსა თუ ღმუილს. აქ ყვირის ყველა, მაიმუნი, რომის პაპ თუ ბრძო, რომელიც კირიდას ადევნების სამეცნიერო გამომარინება... ბეიკონი ადამიანთა სხეულებს გამოსახულის როგორც ხორცისა და ზარავს მნახევლს. სწორედ ამ იდუმალი ძალმოსილების გამო იქცა ბეიკონის ასახული ადამიანთა სხეულების გვიჩვენებს ადამიანის პირუტყულ ბუნებას, ასახავს რა მათ ყვირილს, ცხოველურ ყმუილსა თუ ღმუილს. აქ ყვირის ყველა, მაიმუნი, რომის პაპ თუ ბრძო, რომელიც კირიდას ადევნების ადევნების სამეცნიერო გამომარინება... ბეიკონი ადამიანთა სხეულებს გამოსახულის როგორც ხორცისა და ზარავს მნახევლს და მადატრიონის ხართან ბრძოლაში მაღალი გამომარინება... ბეიკონი ადამიანთა სხეულების ნარჩენებია! ბეიკონმა სრულიად ახალ ფერნერულ გამომასხველობას მიაგონ მხატვრისა და მის უნებების მისახლების და ძლიერი სასტურებელი და ცვალცხადად ცანურებები ადამიანთა უნებების მისახლების და ზარავს მნახევლს ნარჩენებია! ბეიკონმა სრულიად ახალ ფერნერულ გამომ

հայոց հոլուսիան: „Քայլաբան կաթոլիկոս
Հայութ Ութերքան, Յուղա պատմույն”...:

გაზეთ „ლიტერატურული საქართველოს“ კორესპონდენტმა გორგი ჯორჯაძემ ინტერვიუ ჩამოართვა ცნობილ მწერალს, რუსთაველის პერ-
მის ლაურეატს რაულ ჩილაძეს, რომელიც მრავალი წელია, კიევში
ცხოვრიბს და ახლა, ომის ქარ-ცეცხლს გამორიცდებული, თბილისშია
თავის უმცროს გაუთან და უსაყვარლეს ძალლთან ერთად.

— ბატონიშვილ, კარგად გვეს-
მის, რომ მძიმეა გასახელებლად, მაგ-
რამ თუ შეიძლება, მოკლედ უამბეთ
„ლიტერატურული საქართველოს“
მკაფიოდ ველს, როგორ დაიწყო თქვენ-
თვის რესენტ-უკრაინის ომი? რამ-
დენადაც ვიცით, თქვენ იმის წინა
პერიოდში გურას მოიქარის წიგნის
თარგმანზე მუშაობდით...

- ყველასთვის, ვინც უკრაინაში ცხოვრობდა, რუსეთთან ომი 2014 წელს დაიწყო, როცა კიევური მაიდნის ჟამს პუტინმა ჯერ ყირიმის ანგესია, მერე კი ლუგანსკისა და დონეცკის ოლქების ნანილობრივი ოკუპაცია მოახდინა. მას შემდეგ ეს ომი ლატერატურად რვა წლის მანძილზე გრძელდებოდა. მიმდინარე წლის 24 თებერვლის დილის ოთხ საათზე უკრაინის დედაქალაქის დაბომბვით კრემლია, რომელიც აქმდე ურცხვად აცხადებდა, დონბასში ადგილობრივი ტრაქტორისტები ომობრნ, ნიღბი საბოლოოდ ჩამოიხად მოელი მსოფლიო რუსეთ-უკრაინის ფართომასტებიან მის მოწმე გახდა. ფანტასიაგორიულად კი ულერს, მაგრამ ნამდვილად ასე იყო: სწორედ იმ საღამოს დავასრულების უმრავლესობა. მეონა, შორს არ მივდივართ, რომ ნამთვილო, იქნებ სამეც დამეკარგოს-მეთქი და იგი შინ დავტოვე, რასაც ახლა ძალან ვნანობ. გზას ნკვდი-ადში მივიკელევდით. შექმ ყველა გან გამოერთოთ. გეზი დასავლეთ უკრაინისკენ გვქონდა აღებული, რადგან ყველა სხვა მიმართულება საშიში იყო. თან მოგვყავდა ჩემი ორი წლის შეილიშვილი და პატარა ძალით ჩაბა. ანუ მოვდიოდით მთელი ოჯახით. ერთ ბომბს ან რაკეტას შეეძლო არა მარტო. ჩემი ოჯახის, არამედ მანქანების მთელი უბრამბაზარი ნაკადის ნაცარტუტად ქცევა. მთელი გზის განმავლობაში სწორედ ამაზე ფიქრი იყო უმძიმესი და უსასტიკესი. საბედნიეროდ, გადავრჩით.

ლე გურამ ოდიშარას ტრაგიული
მოთხრობა „დევნილთა უღელტეხი-
ლი“, რომელშიც აღნერილია სო-
სუმიდან ლტოლვილი ქართული
მოსახლეობის ჯოვანეთური გზა
საკენის გავლით ჭაპერამდე და
იქიდან — სამეგრელომდე. თარგ-
მანს, ხატოვნად რომ ვთქვათ, მე-
ლანი არ შეშრობდა, როცა თვი-
ოთნაც გურამის ბედი გავიზიარე
და ლტოლვილი გავხდი ქალაქიდან,
სადაც არც მეტი, არც ნაკლები, 55
წელი ვიცხოვრე.

- საზოგადოების ერთ ნაწილს
ჰქონდა საშუალება, თვალი ედივ-
ნებინა თქვენი პოსტებისათვის ფე-
ისბუქზე, სადაც მოელი სიმძაფრით
აღნერდით, თუ როგორ დატოვეთ
სახლი და ოჯახთან ერთად როგორ
გამოაწიეთ აღმოდებული უკრა-
ინიდან. რა იყო ამ გზაზე ყველაზე
ძიმიერ თქვენთვის და თქვენი ოჯახის
ნერვებისათვის? ვიციო, რომ თქვენი
უფროოსი ვაჟი კიუვში დარჩა...

- መმს დაწყების პირველი წუთებიდანვე ცხადი გახდა, რომ საჭირო იყო რადიკალური გადაწყვეტილების მოღება, რაღაც სიტუაცია სულ უფრო და უფრო იძაბებდა. დღის ბოლოს ჩემი უფროსი ვაჟი რაული და მისი მეუღლე ორი მანქანით მოგვადგნენ და მე და ოემურს (უმცროს ვაჟს) აუცილებელი ნივთების შესაგროვებლად

ରାଦ, ହିପାଳ ସାହେଲିଠ ମନ୍ଦମେତ୍ରକାର ଅମ୍ବାଶ୍ଵଦାମତ୍ରପୁଦାର ମଥ୍ରେ, ଗାଧମନ୍ଦେତ୍ରା
ଲେ ଶ୍ରୀମତ୍ରପୁଦାର, ରମଲ୍ଲେଶ୍ବାର ଶ୍ରୀନିଲ୍ଲେ-
ଦୋଦା ଶ୍ରୀକଞ୍ଚନଦା ଶ୍ରୀମତ୍ କୃତୀଲ ମନ୍ଦ-
ଭ୍ରାତା ମେଘପଦାର୍ଶ. ମିଶରା ଶିରପ୍ରେଣିଆ
ଶ୍ରୀରାମା ଫଳି ମନ୍ଦବ୍ରାନ୍ତରେ ଦାମିଶାଖ୍ରୀ-
ରା ଏବଂ ରାମଦ୍ୟେନିମ୍ବ ଦ୍ୟାଶି ତେଜୁତୀମେତ୍ର-
ଶ୍ରୀନାଥୀ ପାରାଗମନ୍ଦ. ଶ୍ରୀରାଜେଶ୍ଵରନବୀତ
ଶ୍ରୀନିଲ୍ଲେ ଶ୍ରୀରାମିଲ୍ଲେ ଦାନ୍ତରୀ ମନ୍ଦବ୍ରାନ୍ତର
ହିପାମ ଏବଂ ଶ୍ରୀକରନବୀତ, ଲିଙ୍ଗନ ପ୍ରାଦୟେ
ଶ୍ରୀଗନ୍ଧାର ଗାମିଲ୍ଲେଶ୍ଵାର. ତାହା ସାତମ୍ଭେଲୀ
କାନ୍ଦେଶ୍ଵର ଦ୍ୟାଶିଶ୍ରବ୍ଦା, ମିଶରା, ଗାନ୍ଧା-
ରନ୍ଦେଶ୍ଵରବୀତ ତେରନବୀତ. ମନ୍ଦବ୍ରାନ୍ତ
ଶ୍ରୀନିଲ୍ଲେ ଶ୍ରୀମତ୍ରପୁଦାର.

ურიგოდნ გამოსდის.
— პანდემით გამონვეული ხანგ
რძლივი პაზის შემდეგ თქვენ კვლავ
ჩამოხვედით თბილისში. როგორი
დაგხვდათ თბილისი, საქართველო?
რამდენად ინფორმირებულია აქაუ
რი საზოგადოება რუსეთ-უკრაინის
ომის შესახებ?

- ተዕስላለሁ ስርዓት የሚከተሉትን አጭር

ଲ୍ଲ-କୁପାତ ଶେମିଗ୍ରେଗ୍ରେବା. ତିକ୍ଟମିଳ
ତ୍ଵେ, ଏହା ବାରନ ଦା ଏକ୍ଷଦାନ ମେଳନ୍ତିର
ଶ୍ରଣି ଡଙ୍ଗେ ପ୍ରମ ମିଳାନ୍ତି. ଆଶାଲୀ ନା
ନ୍ତରେରାତ୍ରିବୋ ବାର ଦା ସିାରୁଲ୍ଲା ମି
ଳିରେ, ଅମିତ୍ରମ କ୍ଲାଲ୍ଡ୍‌ଜ୍ ମରିତାଦାଦ
ମାନ୍ଦ୍ରାନ୍ତିରାନ ବାତପାଲ୍‌ଗ୍ରେବେ. ତବାଲମ୍ବ
ସାଫ୍ରେମିଆ ଅର୍ଜିତ୍ରେକ୍ଟିଶ୍ରୁତିଲ୍ଲା କ୍ଷେତ୍ରରେ
ତ୍ରିପା, ମେ ବିତ୍ତପୁଣ୍ଡି, ସରୁଲ୍ଲା ଆଜାଯ୍ର
ସାନ୍ଦରାଲ୍ଲ. ମଧ୍ୟନ୍ତି, ଏହି ଅର୍ପ ମିତାବାରି
ଅର୍ଜିତ୍ରେକ୍ଟିଶ୍ରୁତି ତ୍ୟାଗତ ଦା ଅର୍ପ ଶୁରୁ
ଦାନ୍ତରୁଲ୍ଲା ଗାନ୍ଧିକାରୀବୀଳ ଗ୍ରେନ୍ଦରାଲ୍ଲୁ
ରି ଗ୍ରେମା ଏହିତ ଗାମିନ୍ଦା ଅଭିର୍ଭୁବି
ସିଫର୍ରେଲ୍ଲେମ, ରମଲ୍ଲେବଥ୍ରେପ ମିତାବାରି
ମିଳିବା ଏକାମ୍ବାରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ

մշոն, ոնցնուածուրո նահներգեծիա
ռոմլոցիասաւ տարգմանու նազվագ
յարտուղու դրանքներունութու աելացաւ
անց ոնցլուսուրու արմուղնե մանըն
զերապեցի գայցեծն, հաջան յար-
տուղու աելոցիու օգոզ ոնցլուսուրու
սուլցացի ներու յալապի սամրացաւ
սազաժրո ոնցյեցիու, մոլոցիուտ և
սշպերմարկցութեծու դանցուցու, մա
նանու չունեցուրեծուտ և ներցութեծու
դամտավրոցուցու. րած չափ չափ գա-
մառնեցուցու, յասա ացցուլունուց
յասեծու. մե այ շասարցեցլուն չուրա-
նուղու սածանու ձարտուտ և ացցու-
լուա շեցեց սեցանձաս տղունուսուր
և յուղապահ յասեծն մորու. աելու
ար չուցու և, յուղապի նամունուամու-
տուություն չպարապեցու որչպահ ու օպա-
ուու. ჩանս, սայարտուցլուն շեմունացա-
լուցուտ ռուգաց գայսենու չուրանձան
մե პորագաց ծալուն յարցաց և ամ-
եցացնե. մերալուտ յացմուրմա և
րոշտացացլուս սանցագուցնամ սալ-
եմրացալու շեցեցրա մոմնունու, մո-
լուն սայարտուցլուս մեցնուրեցնատ

ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტმდე
პრეზიდენტის ნევრობთან ერთად
მიმიწვევს კულტურის სამინისტრო
როში და პარლამენტის კულტურულ
კომიტეტში. ძალან დიდია პრესის
ინტერესი უკრაინის მოვლენებისად
მი. თითქმის ყველა სატელევიზიო
არხი დანგრეულებად ჩემთან და ჩაპარ
თი, ინტერვიუ მოხვევა არა ერთმან
ბეჭდურმა გამოცემამაც. ქალაქში
სასიამოვნოდ ბევრი უკრაინულ
სიმბოლიკა და უკრაინის მხარდაჭ
ჭერი ლოზუნგია უკრაინულ ენაზე.

საქართველოს რადიო ხშირად გად
მოსცემს უკრაინის ჰიმნს. საზოგ
დოება კარგადაა ინცორმირებული
თუმცა პარტიული ანგაურება აქა
იგრძნობა. რა დასამალია და, უ
რაინის ომით ზოგი გაქნილი პო
ლიტიკოსი თუ პოლიტიკური ძალ
სპეცულირებს, რაც შეუძლებელი
მომწოდეს. არც ის მომწონს, რო
ჩევნში განსხვავებული აზრის მა
ულებლობა კვლავაც ნორმად ით
ვლება. ეს ხნივი განსაკუთრები
გააშენდა ფეისბუქმა, სადაც უსა
მური არამკითხები გითვალთვალ
ბენ, ვისთან იყავი სტუმრად, ვა
მიესალმე, ვისთან გადაიღე სურ
თი, გაძლევენ რჩევებს, ვის მისებ
ინტერესი, სად გამოჩნდე და სა
არა. თუ მათი რჩევებისა და სურ
ვილების შესაბამისად არ მოიქაც
ბოლმაინ და შეურაცხმყოფელ კა

მენტარებს წერენ. ჩემი „ურჩიბის
გამო ერთი-ორი ლიტერატურულ
იმპეცილი ჟუვე მეც გადმომნედ
მავრამ პასუხს, ცხადია, ვერ ეძინ
სებიან.

— თურქი, როგორც საქართველო
სა თუ სკონაში მიმდინარე ყედე
პროცესის აქტიური და მკირვევებ
და მონაბილუ, რომელსაც უკრიინ
მთავრობასა და დიპლომატიურ სა
სახურში მუშაობის გამოყიდვება
აქცს, რა პარალელის ხედავთ რ
სეთ-საქართველოს 2008 წლის ომ
და უკრაინა-რუსეთის დღვანდვე
ომს შორის?

- როგორც დასავლეთის მ

ერ აღმოსავლური პარტიინორიბ
იდეით დაწყებილებული ქვეყნებ
უკრაინა და საქართველო კარ-
ხანია გამოიჩინებან უვრობული,
უვროატლანტიკური მიზნების კ-
ლოგოვთ, რაც რუსეთის იმპ-

რიული ცენტრის განსაკუთრებული მუნიციპალიტეტის მიერ 2008 წ.

გაღინდიანებას ინვეციას. 2008 წლის
რუსეთ-საქართველოს ომი პირები
ლი სერიოზული გაფრთხილება იყო.
როგორც ჩვენთვის, ასევე დასაცავის
დეტისტვისაც, დაგვეოკებინა
ლტოლვა და უნინდებურად დავის
ჩენილიყავით კრემლის გავლენა
სფეროდ, ხუთდღიანი ომი თავის
ყოვლისმომცველობით და დამანი
რეველი მასშტაბებით, ცხადია, ვინ
შეედრება რუსეთ-უკრაინის გლო
ბალურ შეტაკებას, სადაც პუტინი
საკუთრივ მოვალეობა მოვალეობა

საბოლოოდ გამოიაძეარავა საკარი იმპერიული ზრაცვები. ღლად დაუპირისპირდა არა მარტ მეზობელ და მონათესავე უკრაინის არამედ მთელ ცივილიზაციულ სამრაოს. სასწორის პინაზე კაცობრის ბის მომავალი, პლანეტის სამხედრო ძალთა თანაფარდობის პერსპექტივის 2008 წლისან განსხვავებით კოლონიური დასავლეთი, რომელიც მიცვას ამერიკას, ევროკავშირს ნატოს, ამჟამად თვალნათლივ დავს მთელი კაცობრიობისთვის უზარმაზარ საფრთხეს, რომელიც ბირთვული ქონინებით აღჭურვილი რესუსტისაგან მოიდის. სწორი ამითაა განპირობებული ის უკარის ცედენტო პოლიტიკური, ფინანსურული და მატერიალურ-ტექნიკური მხარე, დაჭრა, რომელიც მისიგნ დღეს რიანას აქვს. ოთხმეტი წლის წილის საქართველოს მსგავს მხარდჭერა იწყებაც არ შეეძლო. რუსთავის მიმინდელი იმის უშიშმესა შეეგება ჩრდილოელ მონსტრთან პირისას.

დარწენამაც განაპირობა.
— თქვენ კარგად იცით, რას
როგორ აკეთებს საქართველო
გობარი უკრაინელი ხალხის მხ
დასაჭრად. მეორე მხრივ, ვხედა
უკრაინის ხელისუფლების არა
გობრულ დამოკიდებულებას საქ
ოველოსადმი. იქმნება შთბეჭდი
ბა, თითქოს საქართველოსგან.
მხოლოდ მხარდაჭრასა და და
რებას, არამედ რუსეთისთვის მე
ორონტის ახასიანი ითხოვთ.

- გულწრფელად გამონების მიზნებით გამოიყენება.
ლი ვარ იმ ტონით, რომლითაც
ბოლო დროს უკრაინის უმაღლე
სელისუფალნი საქართველოზე
პარაკობენ. მე იქნებ ინფორმა
მაკლია და ვერ გვხდები ამ პუნქტი
გაღიზიანების მიზეზს, მაგრამ მ
საქციელი მაინც ტენდენციულ
მეტვენება და ვთვლი, რომ ჩვენ
გაცილებით მეტს ითხოვენ, ვინ
შეგვიძლია. მეორე ფრონტის გას
ხომ საერთოდ აბსურდადა: ვის
კუსსნათ მეორე ფრონტი, აფხაზ
სა და ოსებს? ჩვენ მათთან საა
რი არაფერო გადაქს, იყვანირებ
ტერიტორიებზე ჩვენი ერთადებ
მტერი რესუეთია, რომელთან სა
რადაც არანაირი რესურსი არ გ
ვაჩინა. ვფიქრობ, ნინდაუხედ
განცხადება იმის თაობაზეც, რ
თთქმის საქართველოდან რეს
ში სანქციონირებული, მაშ შორის

ხედრო დანიშნულების, საქართველო
შედის. უტყუარო ფაქტების ვარმე
ეს ცილინდრისამ პლაზტ და ჩრდილოს
აყენებს საქართველო-უკრანის უძ-
ნიკვლო ურთიერთობათა მრავალ-
საუკუნოვან ისტორიას, რომლის
განვითარებასა და განმტკიცებას
შესაძლებლობის ფარგლებში ნახე-
ვარ სუუკუნეზე მეტან ვემსახურები.

— မာရတေသန၊ နာတွေ့ခါး၊ ရှုံးဖာ
စီအရပ်စဉ်းပေါ် ကျော်ခာ၊ မြှုပ်နည်းပို့မြှုပ်နည်း
ရေးပို့ခို့၊ မာဂျာရမ နာရမြှုပ်နည်းလော၊
ရှုံးဖာ တွေ့ခို့နေးတော် နာယျာစွဲပျော် ဒေ
မြှုပ်နည်းလောမြှုပ်နည်း ရွှေမြှုပ်နည်းရွှေ တံပါလိုင်-
ဆို ဤလုပ်ကာလိုက် ရိုဝင်းဆုံးလွှာပွဲ၊ ရှာ
အရှင် အသာလုပ် တွေ့ခို့ ရွှေမြှုပ်နည်းရွှေ ပေါ်ဆို?
ဂာမြှုပ်နည်း တွေ့ခို့ အရှင် အသာလုပ် ပို့ဆို?
ဗျာလူ ဤလုပ်လေး တွေ့ခို့ မြှုပ်နည်းလော အသာလုပ် ရွှေမြှုပ်နည်း
ရွှေမြှုပ်နည်းရွှေ ပေါ်ဆို?
— တံပါလိုင်ဆို ဤလုပ်ရာသံရွှေ ရှာမြှုပ်-

ոյշմռուս, որտեսօնա და სარკაზმის
შეზავება. ხატოვნად რომ ვთქვათ,
მინიმები უნდა მოგვაგონებდეს
უზადოდ განვრთნილი ბედაურის
ნაბაძლე როკვას. მეითხველს თა-
ვად შეუძლია განსაჯოს, რამდენად
შეესაბამება ამ კრიტერიუმებს შე-
მოთავაზებულ ტექსტები ხელახ-
ლა გამოიცა ჩემი ადრე დაბეჭდილი
დიალოგები ლავრენტი ბერიას ვაჟ-
თან „მოკლეს საკუთარ სახლში“.
დაბეჭდა ასევე თარგმანების ორი
ნიგნი: უკრაინელი მწერლის ივან
ანდრუსიაკის ლიტერატურული
ზღაპრები სახელწიფიტებით „დეტექ-
ტივი ზღვის გოჭი“ და დღემდე სრუ-
ლიად უცნობი, მაგრამ გასაოცარი
„ტიბეტული ბერის ლექსები და ჩა-
ნანერები“. დისიდენტი ჩინელი ბერი
ტაშირი მაცუკა, რომელიც იაპო-
ნურ ფსევდონიმით წერდა, რიგაში
ელჩად მუშაობისას გამაცნო ჩემმა
ჩინელმა კოლეგამ, მანვე გამიკეთა
მისა ლექსებისა და ფილოსოფიური
ჩანანერების პრეკრედები. მე ისინი

ვთარგმნებ და გამოიყეცი ერთ კრებულად, რომელიც ამ დღიდ პოეტისა და მოაზროვნის პირველ პუბლიკაცია და, შესაბამისად, მსოფლიო პრემიერაა. მეტს აღარ მოგიყვაბით. დანარჩენი ჩემი მეგობრის, პატანი ნაცვლიშვილის წინასიტყვაობაში წერია. რაც შეეხება გამოსაცემი წიგნებს, ესაა უპირველესად ტარას შეგრძენების ლექსებისა და პოემების ორენვენანია ალბომი „კობზარი“ ჩემ წინასიტყვაობითა და ავტორის ნახატებით. ვფიქრობ, უკრაინული მოვლენების კონტექსტში ამ ალბომის გამოცემა უპრიანია, რადგან მოძმე ერთს უპირველეს პოეტს მიუხედავად მისი მრავალრიცხვოვანი თარგმანების არსებობისა, ჩვენი მეითხველი სათანადოდ მაინც არ იწნობს. ამას გარდა, კიევში მზადაა გამოსაცემად ჩემი უკრაინული ნაწერების (ლექსები, თარგმანები, პუბლიცისტიკა, ლიტერატურული დალეგები, მარგინალიები) ფართოფრმატიანი, რვაასგვერდიანი კრებული „ბელანტო“, რომელიც ომის გამარჯვებით დამთავრების მერე, იმედია, იხილავს დღის სინათლეს. სულ ბოლოს, ვადგენ ახალი ლექსების კრებულს, რომელსაც „მძიმე თოვლი“ ერქმება. მაქატები და რამდენიმე ლიტერატურული ჩანაფიქრი, რომლებზე საუბარიც მათი ხორციელების მერე აჯობებს.

► დასასრული, დასაყიდვი „ლს“ №4.5.6

„ლს“ - დიალოგებიდან

ენათმეცნიერი
გიორგი გომოლიაშვილი
ესაუძრება პოეტ
დავით შემოქადაცელი

გ.გ.: დავით, სუბიექტურ მიზეზად რას მიიჩნიეთ?

დ.შ.: მოგეხსენებათ, განვითარებული სახელმწიფო ბის შემოქმედი, მნერლები თავიათი ქვეყნების მნიშვნელოვან საკითხებს გვერდს უვლიან და მხოლოდ წმინდა შემოქმედებითი პროცესებით არიან დაკავებულნი; მათი მიბაძეთ ქართული სიტყვის მსახურებაც ჩათვალეს, რომ თავადაც უცხოელ მნერალთა დარად უნდა მოიქცნე... ეს აზრი საფუძველშივ მცდარია: თუ დადი, დალაგებული და გალალებული ქვეყნის მესიტყვეს აქვს ფულუნების უფლება, რომ მხოლოდ წმინდა შემოქმედებით ტკბობას მიეცეს, ქართველ მნერალს საკუთარ ნაჭერში ჩაკრისის მორალური უფლება არ აქვს: მისი ქვეყნის თავზე დამოკლეს მახვილივით კიდია საფრთხე ყოფნა-არყოფნისა და ხვალ შესაძლოა მის სამშობლოში შობლიურ ენაზე მოლაპარეკეც აღარ დარჩეს, რომ მისი ნიგნი წაიკითხოს... ესეც ხომ ფაქტია, რომ თანამედროვე ქართველი მნერლის ნიგნის ტირაჟი კატასტროფულად მცირეა, 100-დან მაქსიმუმ 300-მდე (თბილისის ერთი საცხოვრებელი კორპუსის მაცხოვრებელთა რაოდენობაზე ნაკლებია)... სიტყვის ოსტატმა, ვიტერბი, ბეჭდიური პუბლიკაციების გარდა, ყველა საშუალება უნდა გამოყენოს, რომ საზოგადოებას ენობრივ პრობლემებზე ესაუბროს, თუნდაც სოციალური ქსელის გამოყენებით დისკუსია გამართოს და სხვა. ქართველი მნერალ მუდმივად მშობლიური ენის სინმინდის სადარჯოზე უნდა იდგეს, ენისა, რომელსაც ერთმა დიდმა წინაპარმა (იაკობ გოგებაშვილი) „შურვი ეროვნებისა“, ხოლო მეორემ (კონსტანტინე გამსახურდია) „ერის თავაცვის იარალი“ უწოდა.

გ.გ.: თქვენმა ლოგიკად მნარედ დამაფიქრია: გამოდის, რომ როგორც ობიექტური, ისე სუბიექტური მიზეზები და შენის სანინადმდეგოდ მომართულა... ეს სამნებარო რეალობაა...

გ.გ.: „სიტყვის“ თემით მინდა განვაგრძოთ საუბარი, დავით: შენს პოეზიაში ძალიან ხშირი ფიგურიებს „სიტყვა“... რა არის შენთვის „სიტყვა“?

დ.შ.: თქვენი შეკითხვის შემდეგ დავაკვირდი, სწორად შეგიმჩნევით, ჩემს პოეზიაში, მართლაც, საკმაოდ ხშირად ფიგურიებს „სიტყვა“. ნიგნებასაც გადავავლე თვალი და „აღმოვაჩინე“, სიტყვაზე თუ სიტყვის არსიადმი მიძღვნილ ლექსების რაოდენობა იმდენია, ერთი პატარა ნიგნაციც შეიძლება გამოიცეს... ეს დამოკიდებულება ჩემი ნიგნების სათაურებშიც ასახულა... ჩემს რიგით მეორე ერთტომეულს ჰქვია „სიტყვებს მიღმა“, ხოლო ჩემი ბილო, მეოთხე, ერთტომეულის სახელმწიფოა „სიტყვებსა და საგნებს შორის“. მნერლისათვის სიტყვები აგურებია, რომლითაც ის თავისი სულის შენობას, ნაწარმოებს აგებს. მნერლის ნიჭა და უტყუარ ალლოზეა დამოკიდებული, სიტყვათა ოქროს მარაგიდან მოიძიოს, იუველირის საზუსტით ანონს სიტყვები, გაზომოს, აარითის და ისე ააგოს თავისი სულის სახლი, რომელიც ან საუცნებს გაუძლებს, ან მეორე დღეს ხუსულასავით დაისულება. კონსტანტინე გამსახურდია გავიხსენოთ: „დღედალამ ებრძების პოეტი სიტყვების მასას, როგორც მოქანდაკე მარმარის ლოდებს“. ერთადერთი და საჭირო სიტყვის შერჩევა მნერლისათვის იგივეა, რაც ფერთა შერჩევა მხატვრისათვის იგივეა, რაც ფერთა შერჩევა მხატვრისათვის, ტონალია -

კომპოზიტორისათვის. ფრაზაში სიტყვა ისევე ცოცხლდება, როგორც მუსიკალური ბეგერა მელოდიაში. ერთგვარ მნერლურ შეგონებად მოყვება დღემდე ფლობერის სიტყვები: „რის თქმაც უნდა გინდოდეს, მხოლოდ ერთი სიტყვა არსებობს მის გამოსხატავად, მხოლოდ ერთი ზმნა – მის გასაცოცხლებლად და ერთი ზედასართვა მის დასახსიათებლად“. ფოქრით, ძებითა და ტანჯვით მისასვლელია იმ ერთ სიტყვამდე ვისაც ერთადერთი და საჭირო სიტყვის ძებითაში თავზე დასთენებია, უმოვია და ქერაში ბედნიერს უვლია, ის გაიგებს ჩემსას. არა მარტო ვიბადები სიტყვაში, ზოგჯერ ასე მგონია, რომ მეც სიტყვა ვარ. ერთ ლექსში ვამბობ კიდეც: „მეც სიტყვა ვარ დიდ დაფაზე, როგორ მშლიდნენ ხელადებით“.

სიტყვა ჩემთვის უფალია, სამყაროა თვისი ანითა და პოეთი, ზოგჯერ ნიშანთა სისტემა, რითაც გარემომცველ საგნებს ვიმეცნებ, ვასულიერებ. აქვე დავძენ, რომ

ენა ერის სულის სარქა

ყოველთვის იდეალს, ჰარმონიას ემსახურებოდა. ჯერ ლმერთი იყო ცენტრში და ის იყო იდეალი, მერე ადამიანი გააღმერთა და აიყვანა ცაში, შემდეგ ლმერთი გაადამიანი, მინაზე ჩამოყვანა, ასე თანდათანობით მოვედით პოსტ, უფრო სწორედ, უკვე პოსტმოსტმოდერნულ ეპოქაში, ანუ უიდეალო სამყაროში, სადაც ლიტერატურაში იდეალი, ხოლო ფრამის თვალსაზრისით ჰარმონიადაკარგა. ინერგია ნანარმოებები (მაგ: იოველია მედავთა სახლში მუშაობს, ჰარმონი მთელი მთელი სპექტაკლის განმავლობაში მაცივარშია ჩაეტილი და იქიდან ნარმოთქამს მონოლოგებს და სხვა), სადაც ძირითადი აქცენტი ნიპლიზმა და ირონიაზე არის გადატანილი, რაც სიტყვათა განსხვავებულ ქსოვილს მოითხოვს, ყოველგვარი ზღვარი პოეტურ სიტყვასა და ჩევულებირივ სიტყვას ნაშლილია. ძირითადად, ეს უცხოურ პოეზიაზე ითქმის, თუმცა ჩევენიც ეს ტენდენცია უკვე საკამაოდ იყრებს ძალას. ჩემთვის არსებობს აქცენტი ნიპლიზმა და ირონიაზე არის გადატანილი, რაც სიტყვათა განსხვავებულ ქსოვილი კონტაქტში მოიცავს და თუ კარგი იქნებოდა, მაგრამ თევენ როცა კითხულობთ, ყველაფერს დედანთან ან წყაროსთან ამონებთ? თუ ენდობით ავტორს? აյ რომ ნერთ, „გადმოარნა“ იოანე პეტრინმა იხმარა და შ. ქურდაძეს იმონებოდა, უნდა გენდოთ, ბატონი გურამ, თუ ვეძებო პეტრინთან და შ. ქურდაძესთან? როგორც ჩანს, აერია იმ ავტორს, ვისაც ვეყრდნობი (შ. შოლოხოვის თარგმნები... კ. ქურდაძეს და თ. ჯავახაშვილიც)... გახსოვთ, იაკობმა რომ ბრძანა: „უშეცდომი მხოლოდ ღმერთია და უსაქმი ძილისგუდაო?“ (ნუ გადაამონებთ, მენდეთ). ისე, მინც ბოლოს ვიხდდ უზუსტობისთვის... ჩემთვის მთავარი სხვა იყო აქ, ბატონი გურამ: როცა დედანი დიალექტში მებენა გამოყენებული მხატვრული ფუნქციით, თარგმანის დროს ეს ქმნის თუ არა სირთულეს – ეს იყო ჩემი შეკითხვა და აქ იქნებოდ თევენი აზრი საინტერესო... უფრო სერიოზული მგონია მეორე შენიშვნა: მე გენერდი: „ერთი ცნობილი მთარგმნელი და უშინებით ცდილობს დაამკვიდროს ტერმინი „გადმოარნა“ (თარგმანი)“... თევენ უპასუხებთ: „გადმოენდა პირველად გამოყენებული აქვს იოანე პეტრინს...“ ეს ორი სხვადასხვა რამეა: მე ხომ სიტყვის ძალისა არ ვიკვლევ? არ ვამბობ მართალს? თევენ ხომ ცდილობთ ამ ტერმინის დამკვიდრებას დღეს?

სიტყვები, რომელთაც ლექსში ვერასოდეს გამოვყენება. თუ აუცილებლობა მოითხოვს, კარგად შერჩეულ ევფემიზმის მეტი მხატვრული ძალა აქვს, ვიდრე უხეშ, სათაკილო სასაუბრო სიტყვას.

გ.გ.: დავაზუსტურო, სიტყვა პოეტურ ტექსტში უფალი სხვაგარად დარჩეს, ნერვულ ძმას ვუშენ და რომელითაც მინდა, ჩემი სუსტი ხმა სამყაროს მივანედინ.

გ.გ.: „მხატვრული სიტყვა უცნური რამა, მხატვრული სიტყვა გზას გაიკავავს; იკავავს... მხატვრული და არმხატვრული არ გამოიკვრის ერთ ბოხჩაშია, არა, არ გამოიკვრის“ (როთარ ჩემიდე) ... ანუ, სიტყვა არსებობს მხატვრული – პოეტური და მამის ჩემი ლილინია. სიტყვა ისაა, რითაც პლანეტის შემცირებელი და არმხატვრული არ გამოიკვრის ერთ ბოხჩაშია, არა არ გამოიკვრის“ (როთარ ჩემიდე) ... ანუ, სიტყვა არსებობს მხატვრული – პოეტური და არამხატვრული – ჩევულებრივი სიტყვა. როგორ ხედავს (თუკი ხედავს) ამ განსხვავებას პოეტი? სსვავარად რომ ვთქავთ: შეიძლება იყოს სიტყვა არაპოეტური, ისეთი, ლექსში რომ ვერ ჩასვამ? ანუ: პოეტურ ტექსტში სიტყვა სხვაგვარდი უდერს, ვიდრე არაპოეტურ ტექსტში?

დ.შ.: პოეტური სიტყვა და ჩევულებრივი სიტყვა – მათ შერის ასე მეაცრ სადემარკაცია ხაზს ვერ გავალებდი; შეიძლება ჩევულებრივი ყოფითი სიტყვა ლექსში ისე გემოვნებით იყოს გამოყენებული, რომ ტექსტს მხატვრულ ძალმოსილებას მატებდეს; ზოგჯერ პირიეთ, „პოეტური შეფერილობის“ სიტყვები ტექსტს აზიანებს. პოეტი მიხეილ ქვლივიდები იგონებს: როცა სიმონ ჩიქვავანმა დედაზე დანერილი ჩემი ლექსი ნაიკითხა, მირჩა, დედას ასეთი მაღალფარდოვანი სიტყვები არ სჭირდებათ. თუმცა ისიც ფაქტია, რომ პოეტური სიტყვების (მგ. „მდუმარებით შემოსილი შელამების ქანარი“...) გარეშე პოეტის ენა არ იკვრება. პოეტი ხმია ხომ ლექსტს მატებდეს; ზოგჯერ პირიეთ, „პოეტური შეფერილობის“ სიტყვები ტექსტს აზიანებს. პოეტი მიხეილ ქვლივიდები არ შემოსილი და კიდევ არ გამოიცვნია შევილება და ვერ იძლევა არაპოეტურ ტექსტში შევილება... ასე მეორეობა მენდეს

თემაზე ლანჩა - 75

75 წლისა შესრულდა გამოჩენილი ქართველი მწერალი და საზოგადო მოღვაწე თეომურაძ ლანჩავა. ამის გამო საქართველოს მწერალთა კავშირის მისამებაში ნათევამია:

ძვირფასო ბატონი თეომურაძ!

პატივისცემით მოგესაღმებით დიდებულ მწერალს, დაუდეგარი სულის მქონე შემოქმედს და გილოცავთ დაბადების 75 წლისთავს.

თოთმის ექვსი ათეული წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც 1964 წელს გაზეთ „ქუთაისში“ გამოცემანა თევენი პირველი ნოველები, რომელმაც სალიტერატურო სამყაროს კიდევ ერთი ნიჭიერი, თვისთავადი შემოქმედის დაბადება ამტონ. მას შემდეგ თუკენ ნანარმინძები - მოსირიმები, ნოველები, რომანები, ლექსები, პიესები, ლიტერატურული წერილი სისტემატურად ქვეყნადა ქართულ ურნალ-გაზეთებში, გამოდის ცალკე წიგნებად იდგინა თეატრების სცენაზე, ითარგმნება უცხოურ ენებზე.

გულით გვახარებს, რომ ჩამოყალიბდით ისეთ შემოქმედად, რომლის პიროვნებაშიც ერთმანეთს პერმანენტულად ეპრევიან პოეტი და პროზაიკოსი. და, რაც მთავარია, ამ ბრძოლაში გამარჯვებული მუდა ქართველი მკითხველი.

ქართველ მკითხველს ახსოვს თევენი პროზაული კრებულები: „ჩემი მხიარული მოწყენილობა“, „ზეცის საიდუმლო“, „დაუძნებლად ნანაზი სიზმრები“, „ვიადაც იძახდა ჭიშკართან“, „საიდან მოდიხარ, სიყვარული“, „ზამთრის თეთრი მერცხლები“, „ამბავი სიზმრის აბლაბულიდნი“, „სიკედლი სკედლილმად“, „შაშუბეშას თეთრი შემვი“, „ორტომეული“, „ზეცის შვილები“, „გარდასულ დღეთა უსასრულობა...“ ამ წიგნებს საკონკარო ადამიანური სიფაქიზე, ამაღლებული გრძნობები და სევდა გმორაჩევა. დასაც, თქვენი რომანები თუ მოთხოვნები ყურადღებას აზრობრივი სილრმით, მწერლური ალლოთ, ისადავთ, ლალი და მსუბუქი, ტევადი და ლაკონიური იუმრით იქცევს. საყურადღებო ისიც, რომ ცეკვა ლიტერატურულ გმირები ცხოვერებისული სინამდვილიდან, ყველდღიურობიდან არიან ამოზრდილი და განზოგადებული.

თევენს პროზაულ ნანარმობებს ლირსეულად უსწორებს მხარს თევენივე პირტური ქმნილებანი. პოეტური კრებულები „მოუწვდომელი ხარ ძლიერ ახლოს“, „ცრემლის ყვავილები“, „გალვიძებული სიზმარა“, „ორტომეული“, „გალობას იდუმებულებით“ წიგნერების ერთ უმშევიერეს გამოვლინებად გვევლინება.

ავტორი ხართ არაერთი პიესისა, რომლებიც წარმატებით იდგმებოდა ქართულ თეატრებში. თევენი

ლიტერატურულ-კრიტიკული წერილები, მხატვრული ნარკევები თუ პუბლიცისტური სტატიები სილრმითა და მოქალაქეობრივი აქტუალობით გამოიჩინევა.

თევენი ქმნილებანი თარგმნილია უკრაინულ, ინგლისურ, გერმანულ, ფრანგულ, აფხაზურ, სომხურ, რუსულ ენებზე.

აქტივური და ენერგიული საზოგადო მოღვაწე სარათ. სხვადასხვა დროს მუშაობდით ლადო მესიშვლის სახელობის ქუთაისის თეატრის სალიტერატურო ნაწილის გამგედ, გამომცემლობა „საქართველოს“ ქუთაისის ფილიალის უფროს რედაქტორად, გაზეთ ქუთაისის „რედაქტორის მოადგილედ. 1989 წლიდან ხელმძღვანელობით საქართველოს მწერალთა კავშირი იმერეთის სამხარეო ორგანიზაციას, ხართ საქართველოს მწერალთა კავშირის გამგეობის წევრი, რედაქტორობით გაზეთ „უქიმერიონსა“ და უურნალ „მერმისს“, 1993 წელს დააარსეთ საქართველოს მწერალთა, ხელოვანთა და მეცნიერთა ეროვნული აჯადებია, რომლის უცვლელი პრეზიდენტიც დღემდე ბრძანდებით, ხართ ქუთაისის მერის მრჩეველი ხელოვნების დარგში, საზოგადოება „ქუთაისელი“ პრეზიდენტი, ქუთაისის მერიასთან არსებული პატივების კომისიის წევრი, ქუთაისის საპატიო მოქალაქეთა საბჭოს თავმჯდომარე, არჩეული ხართ საქართველოს-ჰუმანიტარული და სახელოვნებო მეცნიერებანა აკადემიის საპატიო წევრად.

თევენი ლენინი სათანადო დაფასადა. დაჯილდოებული ხართ ბრძნინვალების და საპრეზიდენტიც ლინისების როდენის, აგრეთვე დავით ალმენებლის ოქროს მედლით და აკაკი ნერიოლის როდენის, ალექსანდრე ბუშენის სახელობის ოქროს მედლით, „იმედის ვარსკვლავის“ მედლით. მონიჭებული გაქვთ ილი ჭავჭავაძის, აკაკი წერეთის ვაჟა-ფშაველას, აბუსერიძე ტბელის, დავით კლდიაშვილის, ნიკო ნიკოლაძის, გალავანიტიონ ტაბიძის, ლადა ასათიანის, დავით კაკაბაძის, გიორგი ლენიძის, ოთარ მამიშვილიასა და მუხრანის მაჭავარიანის სახელობის პრემიები, ქართული კულტურის რაინდის, ქართული კულტურის ამაგდარისა და დესპანის, ქართული ხელოვნების ქურუმი, მონიჭებული და, რაც განსაკუთრებით ალსანიშვირი, საქართველოს სახალხო პოეტის წოდება. არჩეული ხართ ქუთაისის საპატიო მოქალაქედ.

ბატონო თეომურაძ!

კიდევ ერთხელ გილოცავთ საიუბლეო თარიღს, გისურვება დაეგრძელობას მშობელი ქვეყნის სამასუბად.

საქართველოს მწერალთა კავშირი

კართული კონფერენცია მწერლობის გამოდებულის რჩევის აღინიშნვის კანცელინი

ცელილებით თბილისის ნაცელად, თუ ამ ლექციი ქუთაისის მოვისესინებთ:

და ვით ქრისტემ გალილეა აირჩია, ქუთაისი ავიორჩი ბებერი.

ინდოელი ფილოსოფოსი ვივეკანანდა ნერდა: „ყოველ ერთს, ისევე როგორც ყოველ ცალკეულ ადამიანს, აქვს ერთი თემა, ერთი ცენტრალური ბეგრა, რომლის გარშემოც ჰარმონიის ყველა ბეგერა იკრიბება. თუ ერთ მას უარყოფს, თუ იგი საუკუნეების მიერ გამოდცემულ გეზს უკუაგდებს, ეს ერი კვდება“.

ქართველი კაცისთვის ქართული მწერლობა იყო მთავარი თემა, დრო-უმისაგან მინიჭებული მთავარი გეზი, დიახ, მწერლობაშია ერის უკავებების გასაღები.

ბენინი ბრძანდებით, ბატონი თეომურ, რომ თევენი, ქართული მწერლობის დიდი საგანძირებელი ტანიდან არაერთი ბრძნინვალების სახელი ამშვენებს, დაიმკიდრო შენი გამორჩეული ადგილი, შენი ისეთი ნიშა გამოქრა, გემოვნებიან მკითხველს თავი დამახსოვროდ და მისი მონიშვნება დაიმსახურო. საქართველოს სახალხო პოეტი, ხელოვნების ქურუმი, კულტურის ამაგდარი და დესპანი, ქართული კულტურის რაინდი თემურ ლანჩავა თანამედროვე ქართული მწერლობის რეთ-ერთი ჩრეულობაგანია. მის ლექსებსა და მოთხოვნების ყოველთვის ჰყავს მკითხველი და დამფასებელი. მრავალ ჯილდოთაგან ბატონი თემური ყველაზე დიდი პრემიის - ხალხის სიყვარულის დაურეატია. შშობლიური ქუთაისიდან უნიტიფესი სტრიქონენბით ეფერება მთელ საქართველოს და თამამად შეუძლია გამოერონ გამართვის გამართველის სიტყვები მცირედი

დროებამ ნაშალა ერთგული მეტაშე, ვინც პოეტს ულილდა, მის გრძნობებს მართავდა, იმათვანები შემორჩინებით დროებას მე და შენ. მაღლევებს სირთულე ამღვრეულ მოტივის, დაახრჩევს სამყარო საპრალო განცდება, ეს დროის ბრალია, პოეტი რომ ტირის, თუ კვდება პოეტი, სიკეთო მარცხდება. მე რომ ენერ, შენ რომ ნერ, არაერინ კითხულის, ესაა შეგრძნება თავზარის დამცემი, ამოშრა ცონების სიკეთობა გამცემით, მოაკლდ ქვეყანას სიკეთობა გამცემით, და მარცხდება გამცემით, მოაკლდ ქვეყანას სიკეთობა გამცემით.

ცალკეული

საქართველოს მწერლობაში კავშირის თავმჯდომარე, რუსთაველის პრემიის ლაურეატი

შეივსება მგზავრებით, მამონტებით, ვეფხვებით, ცოცხალ დანობავრებით. შენ იქნები შეხვედრი დროის ამცილებელი, ეყოლება ამ ვაგონს ბევრი გამცილებელი. მიჯაყვაყებს ვაგონი, უთავბოლოდ ირწევა, ფრთხილად, თავს გაუფრთხილდი, უკედავება იწყება.

ლექსი სულია, არ შეიძლება გაიგივება ხორცის და სულის, ლექსი გრძნობაა, ემორჩილება მარადისობის ნამიერ სურვილს. მე ლექსში ბევრჯერ ჩავიხრებით, და არ გავხდა როცნების მონა და მე ვიყავი ტკივილით მთვრალი, მონანიების უსიტყვო გლოვა. და ვინონებდი თავს არანაულით, ფიქრით, ჩემში რომ ხსოვნად ესვენა, ნლებმა მომპარეს მე გაზაფხული, დაასამარეს ხსოვნა ლექსებმა. საკუთარ ჩრდილში ოცნებებს ვმალავ, საოცარ სიზმრებს ფარდა აგხადე, გაუგებობრის სიხარულს ვპარავ, უცახება სანამ დაგინახავდე. ხომ, ამაყია სასჯელი სულის არტოლდება სიამე განსჯას, ფრთხილება კუვეტება ყორთა ერთგული ყოველგვარ სურვილს და შენზე ფიქრის მოთმენა მტანჯვას.

მე რომ ვნერ, შენ რომ ნერ, არავინ კითხულობს, ესაა შეგრძნება თავზარის დამცემი, ამოშრა ცონება გონების სეკვრიდან, მოაკლდ ქვეყანას სიკეთობა გამცემით, და ივებობდა სიკეთობა გამცემით, და დარდა და ნებნას და სიღარიბებს ლალი სიცილით ვა

